

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Sanchoniathonis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

lipomenon: Immolaverunt autem Phafe quartadecima die mensis secundi. Sacerdotes quoque, atque Levitae tandem sanctificati obtulerunt holocausta in domo Domini. Steteruntque in ordine suo juxta dispositionem, & legem Moysi hominis Dei. Et capite sequenti: Pars autem Regis erat, ut de propria ejus substantia offerretur holocaustum mane semper & vespere; Sabbatis quoque, & Calendis, & solennitatibus ceteris, sicut scriptum est in Lege Moysi. Et capite trigesimo quinto: Et immolatum est Phafe, asperseruntque Sacerdotes manu sua sanguinem, & Levitae detraxerunt pelles holocaustorum, & separaverunt ea, ut darent per domos, & familias singulorum, & offerrentur Domino, sicut scriptum est in libro Moysi. Et in Nehemiae libro, capite decimo, plurima recensentur ex Lege Moisaica: quae sane in Deuteronomio nusquam leguntur. Plura hujusmodi proferre possem, sed haec sufficientiunt, & ad reliqua properandum est.

CAPUT SECUNDUM.

I. Probatur aliorum Scriptorum testimoniis veteris librorum Moysi: II. Sanchoniatis, III. Homeri, & Hesiodi, IV. Pentateuchi Samaritani, V. Thaletis, VI. Solonis, VII. Pythagore, VIII. Anaxagore, IX. Hellanici, X. Charonde, XI. Socratis, XII. Theopompi, & Theodectis, XIII. Platonis, XIV. Aegyptiacarum Mercurii Columnnarum, quae quid fuerint ostenditur; XV. Aristotelis, XVI. Hecataei, XVII. Eudoxi, XVIII. Berosi, XIX. Abydeni, XX. Demetrii Phalerei, XXI. Septuaginta Interpretum Scripturae sacrae, & Aristae, XXII. Ezeieli, XXIII. Manethonis, XXIV. Philochori, XXV. Aristobuli Judaei, XXVI. Polemionis, XXVII. Eupolemi, XXVIII. Demetrii Judaei, XXIX. Cleodemi, XXX. Theodoti, XXXI. Philonis Senioris, XXXII. Alexandri Polyhistoris, XXXIII. Apollonii Molonis, XXXIV. Castoris Rhodii, XXXV. Diodori Siculi, XXXVI. Charemonis, XXXVII. Trogi Pompeii, & Justini, XXXVIII. Nicolai Damasceni, XXXIX. Ptolomei Mendesi, XL. Strabonis, XLI. Apionis, XLII. Philonis, Josephi, & Justini Tiberiensis, XLIII. Auctorum libri tertii, & quarti Esdrae, & tertii Machabeorum, XLIV. Juvenalis, XLV. Plutarchi, XLVI. Philonis Byblii, XLVII. Galeni, XLVIII. Ptolemai Chemi, XLIX. Taciti, L. Plinii, Apuleii, LI. Luciani, LII. Numenii, LIII. Longini, LIV. Porphyrii, LV. Trebellii Pollionis, LVI. Jamblichi, LVII. Juliani & Sabiti, LVIII. Helladii Besantinoi, LIX. Artapani, LX. Thalli, LXI. Histiaei, LXII. Lysimachi, LXIII. Poematis veteris Phocylidi adscripti, LXIV. Onkelosi, Jonathanis, Hierosolymitani Interpretis, Hagiographorum Paraphrastis, Syri Interpretis, Aquile, Theodotionis, Symmachi, Hierichuntinae, & Nicopolitane Interpretationis.

Probatur
aliorum Scri-
ptorum testi-
monii veteris
librorum
Moysi:

Sanchoniato-
nis,
Porphyrii, apud
Euseb. De
prep. Evang.
libr. 1, & 10.

I. **E**X superioribus, ni fallor, satis luculenter demonstratum est, quam perpetua, jam inde à Moysi aëvo, & certa Libris ejus constiterit auctoritas: quam si externis jam confirmare libet testimoniis, & aliorum Auctorum asciscere auxilia, qui vel Moysi ipsius, vel Moisaicarum scriptionum aliqua se notitia imbutos fuisse prodiderunt, à proximis Moysi temporibus, ad confirmatum jam in orbe Christianismo, clarius etiam Propositionis hujus veritas elucescet. Tam alte ergo repetitis disquisitionis hujus initiis, per consequentes aetates nostra decurret oratio.

II. Ac ordiemur primum à Sanchoniathone Berytio, antiquissimo Phoenicium rerum Scriptore, quem Trojanis vetustiore fuisse temporibus, & Moysi uno alterove saeculo recentiore, ex Phoeniciae regum successione probari scribit Porphyrius. Hujus opus e lingua Phoenicum Graece reddidit Philo Byblius, unde nonnulla excerptit Eusebius, & libris suis De evangelica preparatione intexit. Atque ea quidem talia sunt, ut attendenti appareat pleraque ipsum è Moysi fontibus in lacunas suas derivasse. Non est otii nostri rem accuratiori examine ventilare, & ab aliis jam hæc occupata provincia est. Id observandum nobis est quod tradidit Porphyrius, & est

ad rem quam tractamus appositum, commentaria accepisse Sanchoniathonem ab Ierombalo Sacerdote Dei Ievo, & de Judæis verissima prodidisse. Ierombalum autem eum esse Gedeonem, ex libro Judicum, ubi non semel Ierobaal cognominatur, sciunt eruditi, & docuit Suidas, sed in vocis originatione falsus est; quemadmodum in ipsa re Georgius Syncellus, qui Ierombalum Gedeonis fratrem esse credidit, nominis duplicis ambiguitate deceptus. Quæ autem à Gedeone commentaria Sanchoniathon accepit, quid aliud esse dicamus, quam ipsos Mosis libros, quorum doctrina tinctæ sunt & aspersæ, ut dixi, superflites Sanchoniathonis reliquæ? Omnem vero dubitationem tollit, quod notatum est à Philone Byblio, Sanchoniathonem, cum de rerum principis & mundi origine commentaturus esset, summa diligentia Taauti libros evolvisse, ut pote quem sciret esse literarum repertorem, & primum commentaria reliquisse; ab eoque summissis scribendi argumentum. Tum posteaquam Sanchoniathonis dissertationes de mundi & animalium procreatione exposuit, hæc omnia ait in Taauti Cosmogonia fuisse descripta, quæ sibi comperta ex signis & conjecturis mens ipsius nos docuit; atque hunc Taautum, ab Ægyptiis Thoyth, à Græcis Mercurium appellari. Jam vero hæc omnia mecum argumenta recollige: De mundi generatione scripsit Taautus, scripsit & Moses: literarum inventio Taauto tribuitur, tribuitur & Mosis ab Eupolemo, Theodoro, & Isidoro: Taauti libris ad opus suum lucubrandum usus est Sanchoniathon, idemque à Gedeone commentaria ad id ipsum accepit; Mosis doctrinam spirant passim & representant Sanchoniathonis reliquæ: quis non inde conjiciat Taautum illum fuisse Mosem? At nos id quoque infra multiplici argumentorum congerie clarius etiam & certius approbabitur.

III. Sanchoniathonem excipient Homerus, & Hesiodus, quorum scriptis nullum antiquius habent Græci: nam Orphica quæ circumferuntur, Pisistrati ævo haudquam vetustiora sunt. Homerum studiorum causa Ægyptum petiisse tradit Diodorus: imo & Ægyptius à plurimis existimatus est, ut asseverat Clemens Alexandrinus. Cum autem dubitare nos non sinant ea quæ dicturi sumus inferius, quin tum apud Ægyptios vigeret Mosis memoria, atque illuc jam penetrassent ipsius scriptiones, quis illas, unde tantarum rerum notitiam poterant comparare, neget ab iis lectas & subleatas, qui illuc discendi gratia proficiscebantur? Multis id confirmat Justinus in Paranesi, & libri ipsi Homeri loquuntur, in quibus sexcenta deprehendere licet ex Mose depromta. Velut cum scribit Deos peregrinorum habitu urbes circumire, ad exploranda hominum bene vel male facta. Id ipsi suppeditavit Moses, cum tres Angelos Abrahamo apparuisse scribit. Augurium, ejusque expositio, quæ habentur in Odyssæa, cum aquilas in capita procorum involantes mortem ipsis Augur portendere declarat, non-ne similis ostenti imitatio est, quod Ægyptio pistorum magistro in somnis contigit, & in paris eventus significationem traxit Josephus? Multa etiam hujus generis apud Hesiodum nanciscare. Græcanica Theogonia architectos fuisse ipsos disertis verbis Herodotus pronuntiat: quam multa autem in tota hac Mythologia è Mose manifesto petita? quod & infra probabimus. Chaos Hesiodo memoratum, ex Mosis verbis confectum esse agnoscunt omnes. Aristoteles in libello de Xenophane, Zenone, & Gorgia, Chaos illud Hesiodi, ex quo orta sunt omnia, nihil esse diserte pronuntiat. Hesiodi ejusdem Erebus, ipsum est עֵרֶב Mosis. Diem Noctem fatum, proindeque recentiorum finxit: Moses quippe vespertinum tempus matutino anteposuit, & post tenebras lucem creatam dixit. Septimum diem sacrum esse, & hic docuit, & Homerus, qui & eo cuncta perfecta fuisse addit, ut ab Aristobulo adnotatum est. Hominem luto formatum, & primorum hominum vitam nostra hac fuisse diuturniorem scripsit Hesiodus: quæ mere Mosæica sunt. Ate Homeri, Pandora Hesiodi, Eva est parens generis humani. Omnia Homerus ex Oriente depromississe, demonstraturum se spondet non semel Heinsius in Aristarcho sacro. Prodiit libellus ante annos aliquot, quo locutiones Homerica & Hesiodica, Mosis, aliorumque Scriptorum sacrorum locutionibus similes colliguntur. Ex quibus cognoscitur tantam Ebraïsmorum segetem, nonnisi ex Librorum sacrorum lectione subornari potuisse. Atque hinc factum opinor, ut Aristæ Proconnesii, qui sæpe confunditur cum Aristæo Apollinis filio, quem Mosem esse ostendimus, discipulum credi ab aliquibus Homerum Strabo & Eustathius prodiderint.

IV. Ex omnibus argumentis, quæ ad fidem Mosæicis libris adstruendam colligi possunt, vix validius ullum reperias, quam quod ex Pentateuchi Samaritani vetustate & auctoritate ducitur. Cum enim jam inde ab Ieroboami perduellione, decem tribus secessione facta suis legibus, suaque religione uti cœpissent: majorque deinde exarsisset invidia, postquam Templi Hierosolymitani, Urbisque adeo ipsius instaurationem turbantes Esdras devovit, & horrendi carminis pronuntiatione factas & infas-

Jud. 6. 31. & 7. 1.
& 8. 35.
Boch. Chan.
lib. 2. cap. 17.
Suid. in ἱερο-
βάαλ.
Georg. Sync.
Chronograph.
ad ann. Mund.
4315.
Philo Bybl.
apud Euseb. De
Præp. Evang.
lib. 1.

Eupol. apud
Clem. Alex.
Strom. lib. 1.
Theodor. in
Gen. Interp. 61.
Isidor. Orig.
lib. 1. c. 3.

Homeri, &
Hesiodi.
Diodor. lib. 1.
Clem. Alex.
Strom. 2.

Hom. Odyss. p.
Hom. Odyss. 6.

Herod. lib. 2.
cap. 13.

Aristob. apud
Euseb. Præp.
lib. 13. cap. 12.

Heins. Ari-
starch. sacro.
part. 1. cap. 14.

Strab. lib. 13.
Eustath. in
Hom. II. 8.

Pentateuchi
Samaritanici